

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה", שיצא לפני 25 שנה בדיוק, הציג במאמר בסדרה "נוער מחפש את המחר" את חיים טסה, בן 17, חייל משוחרר, נכה-מיחמה, איש צב"ל לשעבר, כשהוא קרוץ בין האתמוז המחתרתי לבין המחר הזאיכרור. כיום, 25 שנה מאוחר יותר,

"העולם הזה" 713
התאריך: 28.6.51

משמש חיים טסה כנציגן של שכונות דרום תל-אביב במועצת העיר.

כשבועות-חדשות, עסק אחד ממדורי אותו גיליון כניסיונות-הקרנה שנעשו בארצות-הכרות במכשירי טלוויזיה ציבועניות, בבחירות שקרבו, בשוק השחור שפרח. הישראלים של אותה תקופה רעבו לריח חוקי לארץ, וצוות השבועון הביא לגיליון זה כתבה מצוי-למת על ישראלים המפליגים ל-48 שעות לחו"ל — "יומיים בחוקי-לארץ" עם הספינה "גלילה".
כשער הגיליון מופיעה מרים, שחקנית ה"חישי מרון" וה"ציוכטרון", אשר תמונות רבות שנה תישי כצו את שער הגיליון הקודם.

אבן קיבל ודקה מנציג בריה"מ * האיש שפרץ

עם תחמיקלע לכנסת אינו רוצה לה'יות

פסיכי * באדר רוצה וילה על הר-הכרמל

הוכחות כי הנאשם הוא בלתי-שפוי בדעי תו. דבר זה יכולה לעשות הסניגוריה. ומשום כך ביטל השופט את עדותם של חצי-תריסר רופאים. שקבעו כי אברהם צפתי הוא טיפוס פאראנואי. סובל מ' מאנניית-רדיפה וכיוצא באלה. לפיכך גידון לשתי שנות מאסר (על נשיאת נשק והקמת רעש במקום ציבורי, ללא סיבה מספקת).

צפתי לא הכחיש. במשך החקירות הי' ממושכות שהתנהלו נגדו, את עובדת נשיאת הנשק. היא גם הודה בהקמת רעש (נכון, בגללי קס רעש בכנסת, ובאופן כזה אני גרמתי לרעש) ואולם להגדרה "בלי סיבה מספקת" — לזאת לא הס' כים צפתי. סניגורו הגיש עירעור לבית-ההמשפט העליון. "אני מקווה", אמר השו' פט, "שתשחרר באינסטנציה הגבוהה יותר ותהיה אורח טוב ויעיל". לשמע מילים אלה של השופט השתחוה צפתי, העלה חיוך רבי-הטחחות על פניו המוארכים וה' שזופים: "אני מקווה, כבוד השופט".

צר צריך לגבות מכס. לפי התוראות החד' שות של האוצר כל דולר הוא 71.4 גרוש.

מישפט

במקום מוסד. בית-סוהר

כאשר סיים השופט את הקראת פסק-הדין נגד אברהם צפתי בבית-הדין-המחר זי בתל-אביב (ולכן אני דן אותך ל' שנתיים מאסר,") היה זה ניצחונו של הגידון.

20 חודשים אחרי שנאסר בכנסת (ששכ' זה כמלון ט'רמו) בתל-אביב, נושא תתי מקלע טטן, לאחר כל המאבק הקשה נגד הרופאים הפסיכיאטריים, הלך צעיר זה, איש קיבוץ גזר, לבית-הסוהר במקום לבית חור-ליירוה.

לכאורה פעל כאן ארירוק עניין של נוהג מישפטי: התביעה אינה יכולה להביא

(תמונה) של 120 חברי-כנסת, שיש להם זכות-בכורה לשיחות-טלפון. המשתקים את כל קווי-הטלפון בארץ.

אף חששו של בי.ג'י, שזכה בפירסום רב, כי החסינות עלולה לספח קינרי-גול בבתי החברים, לא היה לעניין. דצק נציג מפ"ם, ישראל ברייהודה: אין כוננת הצעת-החוק להעמיד את חברי-הכנסת מעל החוק. הכוונה: למנוע מאסר חברי כנסת עלידי מתנגדיהם הפוליטיים, באמתלות פליליות.

אירגונים

פקודת-היום: שלום

אחרי שהתנועה הבינלאומית לממשלה עולמית (פדרלית) הקיפה שלושים מיליון חברים, מהם שלושים אלף פעילים, הגיי עה התנועה גם לישראל. מתוך התנגדותה למלחמה ("פקודת-היום היא שלום!") ומתוך תיקוה לאיחוד מיליוני אזרחי-העור למ לבניית עולם יותר טוב, הגיעו המייסדי דים (ובניניהם אנשי-שם כאלברט איינשטיין, תומס מאן, רוברטו רוסליני) למסקנה כי הפיתרון הכולל הוא פדרציות מדינות-העולם, שתהולל עלידי פרלמנט עולמי.

כבר אמר דווייט אייזנהאור, והוא מומ' זה לעניין, כי "מלחמה אינה פותרת דבר". עולם אחד יפתור הכל, יבטיח שלום ולחם, ימנע אישנותם של מיקרים קוררי אנשים (שבהם ישנותם, לדעת הפדרליסטי טים העולמיים, שני הצדדים גם יחד: הם אינם מוכנים לוותר, להתפשר, לחיות ב' עולם אחד).

המשק

העיקר: הכנסות

מדיניות האוצר אינה עומדת בתיאום מוחלט עם המלחמה בשוק השחור. פקיד-האוצר, הנכנס למחסן-רהיטים, אינו מתחשב בזה אם המחיר לרהיט מתאים לצו בהתי' אם לחוק מניעת סמסרות. העיקר להדביק בולי מס-מותרות. הסוחר רוצה לראות בזה גושפנקה רישמית לחישוביו, אבל לעיתים קרובות צפויה לו אכזבה רבה. הפקחים אינם מתחשבים עם גובה התש' לום של בוליה-מותרות, והסוחר נתבע לדין.

השבו ע הוגשה דוגמה נוספת. יודע האור צר רק מחיר אחד עבור דולרים: 35.7 גרוש לדולר. כאשר מביאים סחורות, והאור

חבר-עירייה חיים טסה ב-1951, בשפת-הים של תל-אביב, תחת כתובת של הארגון-הצבאי-הלאומי.

העם

קליטת המדינה

33 יום לפני הבחירות אינה מורגשת שום התרגשות. הרמקולים החלו מטרטרים כרוים והאשמות רודפים זה את זה. מתי' חות האזרח: אפס.

אחת הסיבות לכך, ביישוב הוותיק: הבעיות השנויות-במחלוקת ברורות ביותר, וכמעט כל האורחים כבר החליטו בליבם לאן הם שייכים. התעמולה תשפיע רק במעט בחוגים אלה.

סיבה שנייה לריפיון ולאדישות היחסית: רוב האזרחים הבינו כי גורל הבחירות יוכ' רע עלידי גורם שאין להם שום שליטה עלי' — העולים החדשים. אמר צעיר מוני קו, בבית-קפה בתל-אביב: "חשבתי שהמי דינה קולטת עולים. עתה מתברר שהעולים קולטים את המדינה."

בחירות

תמורת 7000 ל"י

"האנגלים מממנים את מערכת-הבחירות של תנועת-ההתח'ו!" שמועת-יוועה זו הדי הימה את חברי התנועה ואוהדיה, שהכינו עצמם להטלת פתק הנושא את האות "ח" לארגון-הקלפי ביום הבחירות. הבסיס לשמועה: עיתון-התנועה חרות מכר את דירת מערכתו לצירות הבריטית (תמורת 7000 לירות). העביר את מערכתו למצודת זאב. בניין מוסדות התנועה, מול ג'ומאיר.

הכנסת

קווי-טלפון מעשותקים

יחד עם פעולת חקיקה סדרה, שהתי' בצעה בפני בית ריק, הספיקה הכנסת הרי' שונה, ביום 43 לפני פיוורה, לסעור ב' דיון על חוק חסינות חברי-הכנסת. כמה חברים, בעיקר מפא"י (שלמה לביא, עדה מימון, מאיר ארנוב) התנגדו למסור זכויותיהם (טלפון ללא-תור, מכוניות במתירים רישמיים, נסיעות-חינם) וביטחו יתר (איי-ביצוע מאסר, בלא הסכמת הכנסת) לחברים, הטילו נימה ב' חנית בדבריהם. אמרה אחות שריהדתות, עדה מיימון המפא"יית: "מצטיירת בפני

אנשים

ריפו, תמהו שני תריסרי הח"כים, הנור כחים באולם (ראה כנסת), על שתיקתם של ח"כי מפא"י. הסביר עקיבא גוב' רין: "אני לא אקרא אמילו קריאת-ביניים אחת. הוא יפסיק את דבריו מרוב שיעמום."

* לאחר-מכן התקף ישראל בר-יהודה, איש מפ"ם, את הליקויים ש' בהכנות לקראת הכנסת השנייה. והוסיף: "בשורה של משקים קיבלו הודעות (כר' טייסי-בוחר) לכל המתים, שנרשמו כבעלי זכות-בחירה לכנסת השנייה."

* גדולה יותר הייתה אכזבתו של משה שפירא, שרי-הפנים, שמישרדו ממונה על ביצוע ההכנות לבחירות הכנסת השנייה. סיבת האכזבה: שמו של שפירא, מנהיג הפועל המיוזרחי, לא הופיע ברשימת הבוחרים.

* אולם הפתעה ממשית ציפתה לאורך הראשון במדינה: נשיאה, הד"ר חיים זייצמן, לא זכה בכרטיס הודעה-לבוחר, ונאלץ לפנות למישרד-הפנים, הקרייה, ולבקש כרטיס-בוחר.

* חוברת-התעמולה האחרונה בהוצאת מרכז מפא"י, המדינה והעם, הכילה חיי' דוש: במאמרו של ראש הממשלה ומפא"י, דוד בן-גוריון, הופיעה מילת הקישור "את" בכל אותם מקומות שבי. ג'י. רגיל להשמיטה.

* שגריר ישראל בווינגטון, אכא אבן, הולך ומחלים ממחלתו, וזה בעיי' דוד מוסרי מתאים: "יעקב מאליק, נציג בריית-המועצות באו"ם, שלח לחברו הישי' ראלי (המשמש מילכד תפקידו כשגריר גם ראש מישלחת ישראל ליד האו"ם) אי' חוליה-החלמה, מלווים בארגו בבוקי-יודקה וקופסאות קאוויאר.

* כאשר הצליח לבסוף עיתונאי אמ' ריקאי (כוש) למשוך את (בנראל) דאגלס מק' ארתור לראיון, גילה הלה אהדה רבה לגזעים הציבעוניים (שביניהם בילה את 25 השנים האחרונות) והוסיף, כהערכה לשירות החילים הכושיים בצבאותיו, ב' קריאה: "יש לי ביקורת חריפה מאד בקשר לחיילים הכושיים שירותו תחת: לא של' חו לי די מהם!"

* לדווייט אייזנהאור - היו דאי גות אחרות: בסיימו סוור (מאכזב) באיזור מערך כוחותיו באירופה, ביקש הצעות תגים לחילותיו. בין הצעות: יונת השלום (של פיקסו) על רקע של אגרוף חמוש פלדה; אנדרטת-החירות על רקע מפת העולם.

* כאשר (הגנראל) עומר בראדלי, ראש המטות האמריקאיים, פירסם, השבוע, את ספר זיכרונותיו, יכלו ללמוד ממנו הרבה. ציין בראדלי, בין השאר: "32 שנות שירותי בצבא של ימי-שלום לימי' דוני שלושה דברים: להתעסק בענייני, לשמור על לשוני ולמנוע את הופעת שמי בעיתונות."

* כאשר ח"כ ד"ר יוחנן באדר, איש חרות, דחה את הצעת חוק הערביות הי' ממשלתיות למשכנתאות, הסתייע בדוגמה אישית, במה עלולה להסתיים ערבות מר' שלתית, ואמר: "גניח שיש דירה של שמונה חדרים על הר הכרמל", הפסיק לרעו, והעיר לעצמו (דרך המיקרופון): "הלוואי והיתה לי."

כאשר דיבריי-הלעג של באדר הלכו והתי' * שהיה אז מפקד כוחות נאט"ו. * למעשה איש אחדות-העבודה. שהי' * תה אז חלק ממפ"ם.